

Statens helsepersonellnemnd - HPN-2013-200

Myndighet	Statens helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2013-09-25
Doknr/publisert	HPN-2013-200
Stikkord	Suspensjon av autorisasjon som lege - atferd uforenlig med yrkesutøvelsen. Stadfestet. Helsepersonelloven § 58.
Sammendrag	Klageren hadde erkjent at han, utenfor yrkesutøvelsen som lege, hadde hatt samleie med en jente på 14 år. Seksuell omgang med en mindreårig er egnet til å svekke den allmenne tillit til klageren som lege i betydelig grad. Klagerens handling er av en så alvorlig karakter at det kan anses støtende om han får utøve sin virksomhet frem til et eventuelt vedtak om tilbakekall av autorisasjon, og nemnda mente farekriteriet i en slik situasjon kunne tolkes utvidende. Pasienter som kommer i kontakt med og/eller får kjennskap til at helsepersonell har hatt seksuell omgang med en mindreårig, vil kunne unnlate å benytte eller oppsøke helsetjenesten.
Saksgang	Saksnummer: 13/200.
Parter	Klager: Født 1982 (Advokat Sveinung Søndervik Johnsen).
Forfatter	Hans Hugo Kristoffersen, Jørn Ree, Wenche Dahl Elde, Marte Kvittum Tangen, Øystein Kilander, Ingunn Skre, Atle Larsen.

Saken gjelder: Klage på Statens helsetilsyns vedtak av 17. juli 2013 om suspensjon av autorisasjon som lege, jf. lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 58.

Statens helsepersonellnemnd behandlet klagen i nemndmøte 25. september 2013 og traff enstemmig følgende

VEDTAK:

Statens helsetilsyns vedtak av 17. juli 2013 stadfestes.

Saksforholdet:

Klageren er utdannet lege i Ungarn, og fikk norsk autorisasjon som lege 2012. Han var på det tidspunktet hendelsen tilsynssaken gjelder fant sted, ansatt som fastlegevikar på legesenteret i V og ved interkommunal legevakt i W.

Tilsynssak ble opprettet av Fylkesmannen i X som følge av orientering fra Y politidistrikt om at klageren skal ha hatt seksuell omgang med en jente under 16 år. Klageren møtte A (fornærmede), født 1998, natt til lørdag 15. juni 2013. Fornærmede og hennes venninne ble med hjem til klageren. Klageren har erkjent å ha hatt samleie med fornærmede, jf. politiavhør av 15. juni 2013. Han har videre forklart at samleiet var frivillig. Klageren antok at fornærmede var 18-20 år, men spurte ikke om hennes alder. Han var betydelig påvirket av alkohol. Fornærmede har anklaget klageren for voldtekt, jf. samtale mellom fornærmede og politiet 15. juni 2013.

Fylkesmannen i X oversendte 25. juni 2013 saken til Statens helsetilsyn for endelig avgjørelse. Klagerens autorisasjon som lege ble suspendert i seks måneder i Statens helsetilsyns vedtak av 17. juli 2013. Etter Statens helsetilsyns vurdering er det grunn til å tro at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon som følge av atferd uforenlig med yrkesutøvelsen, er tilstede. Klageren anses videre å være til fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Vedtaket om suspensjon ble påklaget 25. juli 2013. Statens helsetilsyn kom til at det ikke fremkom opplysninger i klagen som ga grunn til å vurdere saken på annen måte, og oversendte 12. august 2013 saken til Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling.

Saken er for tiden under videre etterforskning hos Y politidistrikt.

Klageren møtte i nemnda sammen med sin advokat, og redegjorde for saken.

Statens helsetilsyn legger til grunn for vurderingen at klageren i politiavhør har erkjent seksuell omgang med en jente under 16 år. Seksuell omgang med mindreårige er handlinger som representerer en atferd som er uforenlig med virksomhet som helsepersonell. Statens helsetilsyn finner at det er grunn til å tro at klageren er uegnet til å utøve virksomhet som lege forsvarlig på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen. Det er grunn til å tro at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon som lege er oppfylt.

En pasient som kommer i kontakt med og/eller får kjennskap til at et helsepersonell har hatt seksuell omgang med en mindreårig vil kunne unnlate å oppsøke helsetjenesten. Dette kan i ytterste konsekvens føre til at pasienten ikke får den helsehjelp vedkommende har behov for. Klageren har vist sviktende dømmekraft, og det kan ikke utelukkes at den sviktende dømmekraften kan få innvirkning på klagerens yrkesutøvelse som lege. Etter Statens helsetilsyns vurdering er klageren til fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Det er nødvendig å suspendere klagerens autorisasjon frem til saken er ferdig utredet.

I oversendelsen til nemnda viser Statens helsetilsyn til at det ikke er lagt vekt på voldtektsanklagene, og at det forhold klageren har erkjent er tilstrekkelig til at det er grunn til å tro at vilkårene for tilbakekall av klagerens autorisasjon er til stede.

Klageren bestrider at dette er en voldtektssak. Det var fornærmede som i utgangspunktet gjorde tilnærmelser overfor klageren, og han forstår ikke hvorfor hun har anmeldt ham for voldtekt.

Klageren forstår i utgangspunktet at det veier tungt at fornærmede var mindreårig, men understreker at han ikke hadde noen grunn til å tro at hun var 14 år gammel. Klageren gjorde en feilvurdering, og det var ikke en ønsket, planlagt eller villet handling å ha seksuell omgang med en mindreårig.

Etter klagerens vurdering er det høyst urimelig å anse ham for å være en risiko for sikkerheten i helsetjenesten. Klageren har både under utdanningen og i sitt virke som lege vært rettskaffen, pålitelig og

dedikert overfor pasientene og legegjerningen. Saken har videre ikke noen tilknytning til klagerens virke som lege, og det kan heller ikke konkluderes med at han har en karakterbrist som medfører fare for gjentakelse.

Klageren er enig i at det kan foreligge en fare for at pasienter unnlater å søke helsehjelp dersom de får kjennskap til at helsepersonell har hatt seksuell omgang med mindreårige. En slik fare foreligger imidlertid ikke i klagerens tilfelle. Det er svært få som kjenner til saken, og det har ikke vært oppslag i media. Hvis klageren blir suspendert er det imidlertid flere som får kjennskap til saken.

Det er urimelig og uforståelig at han skulle utgjøre en risiko for pasienter. Klageren arbeider på et helsesenter med flere tilsatte leger, slik at en pasient kan gå til en annen lege om hun/han ønsker det. Inntil saken er ferdigbehandlet har klageren ikke vakter ved den interkommunale legevaktjenesten i W, siden de der arbeider alene. Videre finner klageren ut i fra et pasientsikkerhetshensyn det underlig at han fikk begynne å arbeide igjen etter to ukers sykemelding. Dette svekker argumentet for suspensjon av hans autorisasjon.

Klageren ber om at vedtaket om suspensjon av autorisasjon som lege oppheves. Det foreligger ingen fare for gjentakelse av feilen han har begått. Klageren har begått en tabbe i sitt liv, og det er urimelig og uforståelig at klageren og hans familie skal få ødelagt alt på grunn av dette.

Statens helsepersonellnemnds vurdering:

Nemnda har vurdert om vilkårene for å suspendere klagerens autorisasjon som lege er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 58.

Det avgjørende for nemndas vurdering er om det er grunn til å tro at klageren på grunn av «atferd som anses uforenelig med yrkesutøvelsen» er uegnet til å utøve legeyrket forsvarlig, slik at vilkårene for tilbakekall er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57. Beviskravet for å suspendere klagerens autorisasjon som lege, er ikke like strengt som ved tilbakekall av autorisasjon etter helsepersonelloven § 57 hvor det kreves sannsynlighetsovervekt.

Nemnda legger til grunn for sin vurdering, som erkjent av klageren, at han har hatt samleie med en jente på 14 år. For helsepersonell med betydelig og/eller individuell kontakt med pasienter, styrkes behovet for å forsikre seg om at helsepersonellet har den nødvendige tillit. Dette vil derfor i særlig grad gjelde for leger som har et selvstendig og direkte ansvar for behandling og oppfølging av pasienter. Pasienter og deres pårørende skal kunne være sikre på at en autorisert lege opptrer på en tillitvekkende måte. Det må derfor stilles strenge krav til den enkelte leges holdninger og atferd. Seksuell omgang med en mindreårig, er egnet til å svekke den allmenne tillit til klageren som lege i betydelig grad.

Saken er fortsatt under etterforskning ved Y politidistrikt. Det forhold klageren har erkjent; å ha hatt samleie med en jente på fjorten år er imidlertid i seg selv alvorlig, og å anse som atferd som anses uforenelig med yrkesutøvelsen som lege, jf. helsepersonelloven § 57 og merknader til bestemmelsen i Ot.prp.nr.13 (1998/1999) punkt 21.1.3.8 side 178 og 179.

Nemnda finner at det er grunn til å tro at klageren er uegnet til å utøve virksomhet som lege forsvarlig på grunn av atferd som anses uforenelig med yrkesutøvelsen. Det er grunn til å tro at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon er oppfylt.

Det fremgår av helsepersonelloven § 58 at det ikke er tilstrekkelig for å berettige suspensjon av autorisasjon at det er grunn til å tro at tilbakekallsgrunn foreligger etter helsepersonelloven § 57. Det stilles også krav til at helsepersonellet må anses å være til fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Seksuell omgang med en mindreårig viser manglende evne til å sette grenser, manglende dømmekraft og misbruk av tillit. Det er ikke av betydning at aktuelle handling skal ha funnet sted på fritiden, og ikke er direkte knyttet til klagerens yrkesutøvelse.

Klageren har anført at det er tale om en engangshendelse, og at han ikke kan anses som en risiko for pasienter. Klagerens handling er etter nemndas syn en så alvorlig karakter at det kan anses støtende om han får utøve sin virksomhet frem til et eventuelt vedtak om tilbakekall av autorisasjon, og nemnda mener farekriteriet i en slik situasjon kan tolkes utvidende. Nemnda viser i denne sammenheng også til helsepersonelloven § 20a tredje ledd der det fremgår at den som er ilagt forelegg eller er dømt for overtredelse som nevnt i annet ledd, herunder straffeloven § 196 (seksuell omgang med barn under 16 år), er utelukket fra å yte helsehjelp til barn eller personer med utviklingshemning.

I likhet med Statens helsetilsyn legger nemnda videre til grunn at pasienter som kommer i kontakt med og/eller får kjennskap til at helsepersonell har hatt seksuell omgang med en mindreårig, vil kunne unnlate å benytte eller oppsøke helsetjenesten.

Det forhold at klageren for tiden ikke har vakter på den interkommunale legevakten, og at han på helsesenteret arbeider med flere leger, kan ikke lede til et annet resultat.

Nemnda finner at klageren må anses å være til fare for sikkerheten i helsetjenesten.

Nemnda har kommet til at det er nødvendig å suspendere klagerens autorisasjon som lege i påvente av ytterligere utredning av saken og endelig behandling i Statens helsetilsyn.

Suspensjon av klagerens autorisasjon som lege anses ikke å være et uforholdsmessig inngrep i denne saken. Ved vurderingen av om autorisasjon skal suspenderes, er det sikkerhet for pasienter, kvalitet i helsetjenesten samt tillit til helsepersonell og helsetjeneste som er det sentrale, og ikke hensynet til det enkelte helsepersonell, jf. helsepersonelloven § 1 med merknader.

Klagen har ikke ført frem, og det påklagede vedtaket stadfestes.